

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

Zagreb, kolovoz 2016.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O ZAVODU	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	5
II.	REVIZIJA ZA 2015.	16
	Ciljevi i područja revizije	16
	Metode i postupci revizije	16
	Nalaz za 2015.	17
III.	MIŠLJENJE	23

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/16-08/1
URBROJ: 613-02-01-16-7

Zagreb, 23. kolovoza 2016.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE ZA 2015.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (dalje u tekstu: Zavod) za 2015.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 5. travnja do 23. kolovoza 2016.

I. PODACI O ZAVODU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Zavod je javna ustanova osnovana Zakonom o mirovinskom osiguranju (Narodne novine 157/13, 151/14, 33/15 i 93/15), (dalje u tekstu: Zakon), radi ostvarivanja prava radnika, poljoprivrednika, obrtnika i drugih osiguranih osoba iz obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti. Pravni je slijednik Republičkog fonda mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske, Republičkog fonda mirovinskog i invalidskog osiguranja individualnih poljoprivrednika Hrvatske i Republičkog fonda mirovinskog i invalidskog osiguranja samostalnih privrednika Hrvatske.

Djelatnost Zavoda je provedba obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, utvrđenog Zakonom i postupaka za ostvarivanje prava na doplatak za djecu, utvrđenog Zakonom o doplatku za djecu (Narodne novine 94/01, 138/06, 107/07, 37/08, 61/11, 112/12 i 82/15), koja obuhvaća obavljanje poslova u vezi s ostvarivanjem prava radnika, poljoprivrednika, obrtnika i drugih osiguranih osoba iz mirovinskog osiguranja i ostvarivanjem prava na doplatak za djecu, osiguranje zakonitosti ostvarivanja prava i pružanje stručne pomoći osiguranim osobama pri ostvarivanju prava, vođenje upravnog postupka u vezi s ostvarivanjem prava i obveza iz mirovinskog osiguranja i ostvarivanjem prava na doplatak za djecu, provedba uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, vođenje evidencije o osiguranicima, obveznicima doprinosa i drugih davanja, korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja i korisnicima prava na doplatak za djecu i osiguravanje tajnosti podataka unesenih u evidenciju Zavoda u skladu sa zakonom i općim aktom, obavljanje poslova statističkih istraživanja u skladu sa zakonom, provjeravanje poslovnih knjiga, financijske dokumentacije i drugih evidencija obveznika doprinosa radi kontrole podataka koji služe za ostvarivanje prava, upravljanje i poslovanje prikupljenim sredstvima za namjene utvrđene Zakonom i ulaganje sredstava radi smanjenja obveza uplatitelja doprinosa i drugih davanja ili za povećanje primanja korisnika iz mirovinskog osiguranja, donošenje općih akata za provedbu mirovinskog osiguranja i drugih općih akata, provedba politike razvoja i unapređenja mirovinskog osiguranja, izdavanje stručno-informativnih publikacija o djelatnosti Zavoda, obavljanje drugih poslova u vezi s provedbom mirovinskog osiguranja i provedbom postupka za ostvarivanje prava na doplatak za djecu te obavljanje poslova u vezi s ostvarivanjem prava na pristup informacijama i ostalih poslova utvrđenih Zakonom.

Zavod je pravna osoba s pravima, obvezama i odgovornostima utvrđenim Zakonom te Statutom koji donosi Upravno vijeće, a potvrđuje Vlada Republike Hrvatske. Rad Zavoda je javan. Zavod najmanje jednom godišnje izvješćuje o svom radu i poslovanju dostavljanjem godišnjeg izvješća Hrvatskom saboru, udrugama osiguranika i korisnika prava iz mirovinskog osiguranja, obavještava o radu i poslovanju putem sredstava javnog informiranja i internetske stranice Zavoda, osigurava izravnu komunikaciju s osiguranicima, objavljuje publikacije, glasila, brošure i letke te objavljuje Statut i druge opće akte u službenom glasilu Republike Hrvatske.

Djelatnost, ustrojstvo, upravljanje i rukovođenje Zavoda je određeno Zakonom, Statutom i drugim općim aktima Zavoda. Poslove iz svoje nadležnosti Zavod obavlja u ustrojstvenim jedinicama. Ustrojstvene jedinice Zavoda su Središnja služba sa sjedištem u Zagrebu, pet područnih službi, 15 područnih ureda te 91 ispostava sa sjedištima u gradovima i općinama Republike Hrvatske.

Tijela Zavoda su Upravno vijeće, ravnatelj, zamjenik i pomoćnici ravnatelja, Stručno vijeće te predstojnici područnih službi, odnosno područnih ureda. Zavodom upravlja Upravno vijeće u skladu s odredbama Zakona, Statuta i drugih općih akata Zavoda.

Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo d.o.o. za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima (dalje u tekstu: HMID d.o.o.) je osnovano u srpnju 1997. radi osnivanja i upravljanja investicijskim fondom (Kapitalni fond d.d., Zagreb) u koji je prenesen dio portfelja Zavoda kako bi se osiguralo aktivno upravljanje portfeljem Zavoda. HMID d.o.o. obavlja djelatnost od ožujka 1998., a temeljni kapital društva upisan u Trgovačkom sudu u Zagrebu i evidentiran u poslovnim knjigama Zavoda iznosi 5.000.000,00 kn. Tijela društva su skupština, nadzorni odbor i uprava koja ima dva člana. Skupštinu čini ravnatelj Zavoda. Osnovni prihod društva je naknada za upravljanje investicijskim fondom koja iznosi 2,0 % godišnje od ukupne imovine Fonda umanjene za financijske obveze i odgođenu poreznu imovinu. Rješenjem Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga iz srpnja 2014. odobren je rad HMID d.o.o. kao društva za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima. U 2015. je ostvarena naknada za upravljanje investicijskim fondom u iznosu 25.472.664,00 kn (što je 96,7 % ukupno ostvarenog prihoda HMID d.o.o. koji je iznosio 26.334.142,00 kn) te neto dobit u iznosu 16.248.643,00 kn koja je raspoređena u zadržanu dobit društva.

Kapitalni fond d.d. je zatvoreni investicijski fond s privatnom ponudom. Osnovan je radi prikupljanja novčanih sredstava i imovinskih stvari ponudom svojih neograničeno prenosivih dionica i njihovog ulaganja u prenosive vrijednosne papire i novčane depozite na tržištima novca i kapitala u zemlji i ostalim tržištima kapitala sukladno Statutu i Pravilima fonda. Fond je osnovan u ožujku 1999. prijenosom dijela dionica (18 društava) iz portfelja Zavoda, nominalne vrijednosti u iznosu 1.214.601.654,00 kn. Tržišna vrijednost navedenih dionica u trenutku osnivanja fonda je bila 384.550.100,00 kn te je temeljni kapital fonda upisan u navedenom iznosu i podijeljen na 3 845 501 redovnu dionicu. HMID d.o.o. je upisao i preuzeo 300 dionica fonda u iznosu 30.000,00 kn, a Zavod je upisao i preuzeo 3 845 201 dionicu u iznosu 384.520.100,00 kn, koliko je evidentirano na imovini u poslovnim knjigama Zavoda. U 2015. poslovao je prema odredbama Zakona o alternativnim investicijskim fondovima (Narodne novine 16/13 i 143/14). Fond je od siječnja do 1. listopada 2015. poslovao kao zatvoreni alternativni investicijski fond s javnom ponudom, a od 2. listopada 2015. posluje kao zatvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom. Vrijednost neto imovine Fonda koncem 2015., kao razlika ukupne imovine i ukupnih obveza iznosila je 1.131.296.714,00 kn, što je za 22.766.596,00 kn ili 2,1 % više u odnosu prethodnu godinu. Kapitalni fond ostvario je za 2015. neto dobit u iznosu 1.551.514,00 kn koja je raspoređena u zadržanu dobit.

Hrvatsko mirovinsko osiguranje d.o.o. za poslovno savjetovanje (dalje u tekstu: HMO d.o.o.) je osnovano 1992., a registrirano je za poslove savjetovanja u vezi s poslovanjem i upravljanjem, upravljanje holding društvima i drugo financijsko posredovanje. U okviru registrirane djelatnosti, društvo HMO d.o.o. obavlja poslove vezane uz gospodarenje i upravljanje dionicama i poslovnim udjelima koja čine portfelj Republike Hrvatske, čiji je imatelj Zavod. Sve poslove društvo HMO d.o.o. obavlja u svoje ime, a za račun Zavoda, na temelju ugovora o međusobnim pravima i obvezama u poslovanju (iz ožujka 2006.) i dodacima navedenog ugovora (iz siječnja 2009. i srpnja 2012.).

Stupanjem na snagu Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13 i 18/16) u srpnju 2013., prestao je važiti Zakon o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 145/10 i 70/12) te je s radom prestala Agencija za upravljanje državnom imovinom (dalje u tekstu: Agencija), a sve njene poslove preuzeli su Državni ured za upravljanje državnom imovinom (dalje u tekstu: DUUDI) kao središnje tijelo za upravljanje i raspolaganje državnom imovinom i Centar za restrukturiranje i prodaju (dalje u tekstu: CERP) kao pravni slijednik Agencije. CERP je kao pravni slijednik Agencije postao zakonski zastupnik Zavoda za sve dionice i poslovne udjele u trgovačkim društvima čiji je imatelj Zavod, a koje su bile prenesena na upravljanje Agenciji, a nisu od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku. Prema Odluci o donošenju plana upravljanja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske za 2014. (Narodne novine 53/14) i Plana upravljanja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske za 2015. (Narodne novine 142/14), trgovačka društva iz portfelja Zavoda koja su od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku pod neposrednim su upravljanjem i raspolaganjem DUUDI-a.

Prema izvješću o poslovanju društva HMO d.o.o., na koncu 2015. ukupna nominalna vrijednost dionica i udjela 64 društva iz portfelja Zavoda je iznosila 1.901.425.082,00 kn, što je za 181.053.214,00 kn ili 8,7 % manje od nominalne vrijednosti ukupnog portfelja Zavoda koncem 2014., kada je iznosila 2.082.478.296,00 kn. Tijekom 2015. došlo je do smanjenja vrijednosti portfelja Zavoda u ukupnom iznosu 181.053.214,00 kn, što je rezultat smanjenja kapitala u šest društva u vrijednosti 159.004.950,00 kn, stečaja tri društava u vrijednosti 8.654.900,00 kn, likvidacije dva društva u vrijednosti 21.200,00 kn te prodaje šest društva u vrijednosti 71.020.664,00 kn. Nadalje, povećan je temeljni kapital tri trgovačka društva u vrijednosti 57.584.900,00 kn te je upisano jedno novo društvo u vrijednosti 63.600,00 kn.

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u Zavodu određuju se radna mjesta, okvirni broj službenika i namještenika na pojedinim radnim mjestima, s opisom njihovih osnovnih poslova i zadataka i stručnih uvjeta za rad, vrijednosti koeficijenata složenosti poslova radnih mjesta i druga pitanja značajna za obavljanje poslova u Zavodu koja nisu uređena Pravilnikom o radu. Navedenim Pravilnikom je predviđeno 3 122 zaposlenika na sistematiziranim radnim mjestima.

Zavod je tijekom 2015. obavljao redovnu djelatnost iz djelokruga vezano za isplatu mirovina korisnicima i ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja te prava na doplatak za djecu.

Početakom 2015. u Zavodu je bilo 2 919, a koncem godine 2 726 zaposlenika. Ravnatelj Zavoda od 30. kolovoza 2012. do 13. travnja 2016. je bio Srećko Vuković. Od 14. travnja 2016. vršitelj dužnosti ravnatelja Zavoda je Ivo Bulaja.

Planiranje

Financijski plan Zavoda za 2015. je iznosio 38.388.362.330,00 kn. Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2015. godinu (Narodne novine 103A/15), financijski plan je povećan za 222.900.000,00 kn ili 0,6 % te iznosi 38.611.262.330,00 kn. Tijekom 2015. su financirana tri programa (Podrška sustavu mirovinskog osiguranja, Mirovine i mirovinska primanja i Materijalno pravna zaštita) koji se provode putem 22 aktivnosti.

Značajnije su povećana sredstva u okviru aktivnosti Mirovine i mirovinska primanja na temelju osiguranja (starosne mirovine) na računu naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja u iznosu 1.011.700.000,00 kn ili 4,9 % te aktivnosti Doplatak za djecu na računu ostale naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja u iznosu 90.000.000,00 kn ili 5,9 %.

Značajnije su smanjena sredstva u okviru aktivnosti Mirovine hrvatskih branitelja na računu ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna u iznosu 309.000.000,00 kn ili 6,2 %, aktivnosti Mirovine na temelju osiguranja (invalidske mirovine) na računu naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja u iznosu 200.200.000,00 kn ili 5,0 %, aktivnosti Mirovine hrvatske vojske na računu ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna u iznosu 185.000.000,00 kn ili 36,3 % te aktivnosti Mirovine djelatnika Ministarstva unutarnjih poslova na računu ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna u iznosu 130.000.000,00 kn ili 26,3 %.

Vrijednosno najznačajniji rashodi su planirani za rashode za mirovine i mirovinska primanja na osnovu osiguranja i rashode za mirovine stečene pod povoljnijim uvjetima i prema posebnim propisima s uključenim naknadama poštama i bankama vezanim uz isplatu mirovina, osiguranje sredstava za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika te dječji doplatak, što čini 98,9 % planiranih sredstava.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2016. i 2017. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2016. u iznosu 38.305.913.100,00 kn te za 2017. u iznosu 38.067.179.125,00 kn.

Izvori financiranja su doprinosi za mirovinsko osiguranje, opći prihodi i primici državnog proračuna, pomoći Europske unije i ostale pomoći te vlastiti i namjenski prihodi.

Financijski izvještaji

Zavod vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji te Bilješke uz financijske izvještaje.

Predmet revizije su financijski izvještaji i poslovanje Zavoda bez mirovinskih primanja.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2015., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 38.687.040.609,00 kn, što je za 1.844.805.957,00 kn ili 5,0 % više u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi za 2015., ostvareni su za 75.778.279,00 kn ili 0,2 % više od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna	36.796.710.212,00	38.501.176.808,00	104,6
2.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	1.597.175,00	2.551.119,00	159,7
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	43.819.998,00	183.234.776,00	418,2
4.	Prihodi od imovine	107.267,00	43.089,00	40,2
5.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	0,00	34.817,00	-
	Ukupno	36.842.234.652,00	38.687.040.609,00	105,0

Prema poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Zavoda, prihodi su ostvareni u iznosu 36.687.040.609,00 kn, a prema knjigovodstvenim evidencijama prihoda u sustavu državne riznice, prihodi (doznačena sredstva) iznose 38.682.038.415,00 kn, što je razlika u iznosu 5.002.194,00 kn. Najveći dio u iznosu 4.813.455,00 kn odnosi se na neutrošene prihode od isplate jednokratnog novčanog primanja iz sredstava Umirovljeničkog fonda, koji je ostvaren u iznosu 180.000.000,00 kn, a prema knjigovodstvenim evidencijama u sustavu državne riznice (doznačena sredstva) iznosi 175.186.545,00 kn. Preostala sredstva Umirovljeničkog fonda koristit će se za naknadnu isplatu jednokratnog novčanog primanja korisnicima kojima nije isplaćena u 2015. Prema odredbi članka 7. Pravilnika o načinu obračuna i isplate jednokratnog novčanog primanja iz sredstava koja pripadaju Republici Hrvatskoj kao članu umirovljeničkog fonda (Narodne novine 124/15), pravo na isplatu jednokratnog novčanog primanja koje korisniku nije isplaćeno zbog smrti, netočne adrese ili podatka o računu, osobnog identifikacijskog broja (dalje u tekstu: OIB) ili drugo, može se ostvariti naknadno na temelju rješenja o nasljeđivanju, odnosno po dostavi točnih podataka, unutar zastarnog roka propisanog Zakonom o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15).

Prihodi iz državnog proračuna u iznosu 38.501.176.808,00 kn su ostvareni iz doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti u iznosu 20.798.065.064,00 kn i općih prihoda proračuna (za mirovine ostvarene prema povoljnijim uvjetima i posebnim propisima, dodatke uz mirovinu te nedostatak prihoda obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti) u iznosu 17.703.111.744,00 kn. U odnosu na 2014., prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje su manji za 1.533.045.223,00 kn ili 6,9 %, a prihodi za mirovine i mirovinska primanja iz općih prihoda proračuna veći su za 3.237.511.819,00 kn ili 22,4 %.

Prihodi po posebnim propisima su ostvareni u iznosu 183.234.776,00 kn. Odnose se na doznačena sredstva za isplatu jednokratnog novčanog primanja iz sredstava Umirovljeničkog fonda u iznosu 180.000.000,00 kn, prihode za doprinose za polaznike stručnog osposobljavanja u iznosu 2.828.053,00 kn i ostale uplate (uplate osiguravajućih zavoda i društava za naknade štete, povrate po regresima od nepripadno isplaćenih mirovinskih primanja, refundacije troškova invalidske komisije i korisnika usluga invalidske komisije) u iznosu 406.723,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija su ostvareni u iznosu 2.551.119,00 kn. Odnose se na vlastite prihode ostvarene od zakupa poslovnih prostora. Navedeni se prihodi uplaćuju u državni proračun za financiranje usluga tekućeg i investicijskog održavanja te komunalnih usluga.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2015., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 38.683.352.235,00 kn, što je za 1.877.500.548,00 kn ili 5,1 % više u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi su u 2015. ostvareni za 72.089.905,00 kn ili 0,2 % više u odnosu na plan.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	283.158.158,00	267.561.116,00	94,5
2.	Materijalni rashodi	84.720.556,00	85.424.804,00	100,8
3.	Financijski rashodi	47.336.295,00	39.588.343,00	83,6
4.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	36.381.329.551,00	38.280.018.484,00	105,2
5.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	9.307.127,00	10.759.488,00	115,6
	Ukupno	36.805.851.687,00	38.683.352.235,00	105,1
	Višak prihoda	36.382.965,00	3.688.374,00	10,1

Za 2015. je iskazan višak prihoda u iznosu 3.688.374,00 kn. Višak prihoda prenesen iz prethodnog razdoblja iznosi 20.555.487,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 24.243.861,00 kn. Prema financijskom izvještaju za 2014. je utvrđen višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu 51.112.035,00 kn. Do razlike u iskazivanju viška prihoda u financijskom izvještaju za 2015. u iznosu 30.556.548,00 kn, došlo je zbog povećanja u iznosu 5.972.892,00 kn, te smanjenja u iznosu 36.529.440,00 kn. Povećanje se odnosi na prenesene neutrošene vlastite prihode od zakupa stambenih i poslovnih prostora iz 2014. (izvor 31) u iznosu 747.573,00 kn te uplaćenih namjenskih sredstva stambenog fonda za stambene kredite (izvor 43) u iznosu 5.225.319,00 kn.

Smanjenje se odnosi na neutrošena namjenska sredstva stambenog fonda za isplatu plaće u naravi (subvencionirana kamata za stambene kredite radnicima Zavoda (izvor 43) u iznosu 16.270.073,00 kn, neutrošena namjenska sredstva za isplatu božićnice (izvor 43) u iznosu 369.722,00 kn, neutrošena namjenska sredstva za isplatu jednokratnog novčanog primanja za 2011. (izvor 43) u iznosu 242.792,00 kn te zbog zatvaranja transakcijskog računa Zavoda u poslovnoj banci u iznosu 19.646.853,00 kn.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvareni su u iznosu 38.280.018.484,00 i čine 99,0 % ukupnih rashoda. Odnose se na mirovine i mirovinska primanja u iznosu 36.682.068.522,00 kn, naknade za dječji doplatok u iznosu 1.588.373.322,00 kn, osiguranje sredstava za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika u iznosu 9.508.790,00 kn te stipendije i školarine u iznosu 67.850,00 kn.

Vrijednosno značajnije povećanje rashoda u 2015. odnosi se na povećanje rashoda za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade koji su u 2015. veći za 1.898.688.933,00 kn ili 5,2 %. Vrijednosno značajnije povećanje se odnosi na naknade za dječji doplatok u iznosu 1.588.373.322,00 kn, iz razloga što je u 2014. godini dječji doplatok bio planiran i izvršavan u Državnom proračunu u okviru Ministarstva socijalne politike i mladih (glava 102-05, aktivnost A653012). Također, od 1. srpnja 2015. mirovinska primanja su usklađena i povećana za 0,3 % prema postotku povećanja plaća i povećanja indeksa proizvođačkih cijena, u skladu s odredbama Zakona. U prosincu 2015. je korisnicima mirovina, u skladu s Odlukom Vlade Republike Hrvatske o isplati jednokratnog novčanog primanja iz sredstava koja pripadaju Republici Hrvatskoj kao članu Umirovljeničkog fonda (Narodne novine 112/15 i 122/15), isplaćeno jednokratno novčano primanje u iznosu 175.186.545,00 kn.

U 2015. je kao i u prethodnom razdoblju, nastavljen porast broja korisnika mirovina. Prema Statističkim informacijama Zavoda iz veljače 2016., koncem 2015. u Zavodu je bilo evidentirano 1 228 020 korisnika mirovina, što je za 4 282 ili 0,3 % više u odnosu na konac 2014., kada je bilo 1 223 738 korisnika mirovina. Koncem 2015. bilo je 1 413 637 osiguranika, što je za 16 237 ili 1,2 % više u odnosu na konac 2014., kada je bilo 1 397 400 osiguranika. Navedeni broj korisnika mirovina je najveći u zadnjih 15 godina i kontinuirano je, osim za 2013., rastao. Navedeno povećanje osiguranika je prvo povećanje od 2008. te je zaustavljen trend smanjenja broja osiguranika. Trend smanjenja omjera između broja osiguranika i korisnika mirovina i drugih mirovinskih primanja u Republici Hrvatskoj, neznatno je u 2015. zaustavljen. U 2012. je navedeni omjer bio 1,18 : 1, u 2013. ostao je isti, u 2014. je iznosio 1,14 : 1, u 2015. je omjer porastao i koncem 2015. je iznosio 1,15 : 1.

Za prosinac 2015., zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu, u skladu sa Zakonom je bila obustavljena isplata mirovine za 1 886 korisnika (36 korisnika s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 1 850 u inozemstvu), što je utjecalo na smanjenje prikazanog ukupnog broja korisnika mirovina, kojih bi, da nije bilo navedenih obustave isplate, bilo ukupno 1 229 906. Navedeno vrijedi i za ostale dijelove izvješća u kojima su iskazani podaci o broju korisnika mirovina. Korisnici mirovina i mirovinskih primanja koji na temelju primljenih obavijesti o dostavi OIB-a pribave i Zavodu dostave OIB, ponovno će biti uključeni u isplatu sa svim neisplaćenim mirovinama i mirovinskim primanjima te će biti uključeni i u sve službene evidencije Zavoda, u skladu s odredbom članka 95. Zakona.

Na koncu 2015., od 1 228 020 evidentiranih korisnika mirovina, 775 057 ili 63,1 % se odnosi na korisnike starosne mirovine, 207 906 ili 16,9 % na korisnike invalidske mirovine i 245 057 ili 20,0 % na korisnike obiteljske mirovine. U odnosu na 2014. povećao se broj korisnika starosnih mirovina za 101 001, dok se smanjio broj invalidskih mirovina za 94 426 i obiteljskih mirovina za 1 745. Navedeni pokazatelji su rezultat prevođenja invalidskih mirovina na starosne od ožujka 2015., u skladu s primjenom odredbi članka 58. i 175. Zakona. Udio prosječno isplaćene mirovine za prosinac 2015. u iznosu 2.238,00 kn u prosječnoj neto isplaćenoj plaći, koja je za studeni 2015. iznosila 5.855,00 kn, je 38,2 %.

U 2015. prosječan broj korisnika mirovina i drugih mirovinskih primanja je bio 1 224 256. Rashodi za mirovine i druga mirovinska primanja u iznosu 36.682.068.522,00 kn se odnose na naknade za mirovine i druga mirovinska primanja koje je 1 131 806 korisnika ostvarilo u skladu s općim propisima o mirovinskom osiguranju na temelju odredbi Zakona, 72 275 korisnika mirovina koji su pravo na mirovinu ostvarili prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (Narodne novine 174/04, 92/05, 2/07, 107/07, 65/09, 137/09, 146/10, 55/11, 140/12, 33/13, 148/13 i 92/14), 13 323 korisnika mirovina koji su pravo na mirovinu ostvarili prema Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba (Narodne novine 128/99, 16/01, 22/02, 41/08, 97/12 i 118/12) te 6 852 korisnika mirovina koji su pravo na mirovinu ostvarili prema Ugovoru između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji (Narodne novine - Međunarodni ugovori 2/06).

Osim prava iz mirovinskog osiguranja na temelju međugeneracijske solidarnosti, u Zavodu se provode i postupci za ostvarivanje prava na doplatak za djecu. U 2015., doplatak za djecu koristilo je prosječno 188 236 korisnika za prosječno 352 785 djece, što je prosječno za 6 294 djece manje u odnosu na 2014. Doplatak za djecu je iznosio prosječno 374,59 po djetetu, a za njegovo financiranje u 2015. su ostvareni rashodi u iznosu 1.588.373.322,00 kn, što je za 50.928.890,00 kn ili 3,1 % manje u odnosu na 2014.

U sustavu mirovinskog osiguranja ostvaruju se, uz mirovinu, i druga prava: novčana naknada zbog tjelesnog oštećenja uzrokovanog ozljedom na radu ili profesionalnom bolešću. Korisnika novčane naknade zbog tjelesnog oštećenja bilo je 71 170 s prosječnom naknadom 230,34 kn, a korisnika doplatka za pomoć i njegu bilo je 7 919, s prosječnom naknadom 787,65 kn. Koncem 2015. je bilo 52 869 korisnika kojima se uz mirovinu isplaćuje zaštitni dodatak ostvaren prema zakonima koji su se primjenjivali do 31. prosinca 1998. s prosječnom naknadom 475,40 kn.

Rashodi za zaposlene se odnose na bruto plaće u iznosu 222.334.323,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 38.083.777,00 kn te ostale rashode za zaposlene u iznosu 7.143.016,00 kn. U odnosu na 2014., manji su za 15.597.042,00 kn ili 5,5 %.

Materijalni rashodi u iznosu 85.424.804,00 kn se odnose na rashode za usluge u iznosu 58.537.310,00 kn, materijal i energiju u iznosu 14.004.087,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 8.643.625,00 kn, druge nespomenute rashode poslovanja u iznosu 2.447.171,00 kn te naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu 1.792.611,00 kn.

Financijski rashodi u iznosu 39.588.343,00 kn se odnose na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 38.986.030,00 kn, zatezne kamate u iznosu 480.256,00 kn, negativne tečajne razlike i razlike zbog primjene valutne klauzule u iznosu 120.850,00 kn te druge nespomenute financijske rashode u iznosu 1.207,00 kn. Vrijednosno značajniji financijski rashodi su naknade za isplatu mirovinskih primanja putem društva Hrvatske pošte d.d. (usluge platnog prometa) u iznosu 35.146.091,00 kn te naknade poslovnoj banci za isplatu mirovina u inozemstvo u iznosu 3.202.406,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, financijski rashodi su manji za 7.747.952,00 kn ili 16,4 %, najvećim dijelom radi smanjenja naknada za isplatu mirovina te radi smanjenja broja korisnika kojima se mirovine isplaćuju putem Hrvatske pošte d.d.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine su evidentirani u iznosu 10.759.488,00 kn, a odnose se na dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu 3.669.491,00 kn, nabavu računala i računalne opreme 3.128.856,00 kn, nabavu licenci i softvera za računalne programe 2.759.553,00 kn, uredskog namještaja (radnih stolova i stolica, polica, ormara) 504.893,00 kn, ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja (kabliranje poslovnog prostora u Puli i uređenje ispostave u Zaboku) 416.316,00 kn i ostalu uredsku opremu u iznosu 280.380,00 kn. Vrijednosno značajnija ulaganja na građevinskim objektima se odnose na obnovu toplinske stanice u Središnjoj službi u Zagrebu u iznosu 1.206.056,00 kn, izvođenje radova na zamjeni vanjske stolarije Područnog ureda Zavoda u Šibeniku 512.994,00 kn, izvođenje radova na klimatizacijskom i ventilacijskom sustavu u Središnje i Područne službe u Zagrebu 242.997,00 kn i izvođenje radova vatrodojavnog i protuprovalnog sustava u Područnim uredima u Zagrebu, Požegi, Slavonskom Brodu i Jastrebarskom 520.039,00 kn i zamjenu aluminijske stolarije poslovnog prostora u Dubrovniku u iznosu 169.581,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2015., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 8.970.296.728,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2015.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2015.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	828.346.892,00	1.542.734.817,00	186,2
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	8.375,00	8.375,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	752.921.328,00	1.469.249.554,00	195,1
1.3.	Postrojenja i oprema	16.276.082,00	12.984.277,00	79,8
1.4.	Prijevozna sredstva	2.942,00	0,00	-
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	1.046.952,00	1.531.007,00	146,2
1.6.	Druga nefinancijska imovina	58.091.213,00	58.961.604,00	101,5
2.	Financijska imovina	7.547.627.432,00	7.427.561.911,00	98,4
2.1.	Novčana sredstva	25.282.470,00	5.384.700,00	21,3
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo	37.085.490,00	177.407.099,00	478,4
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	52.037.413,00	2.327.961,00	4,5
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	2.495.716.237,00	2.309.415.210,00	92,5
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.821.435.868,00	1.813.081.043,00	99,5
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	72.432.737,00	63.158.741,00	87,2
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	3.043.637.217,00	3.056.787.157,00	100,4
	Ukupno imovina	8.375.974.324,00	8.970.296.728,00	107,1
3.	Obveze	3.311.371.620,00	3.337.255.770,00	100,8
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	3.311.370.645,00	3.337.089.104,00	100,8
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	975,00	166.666,00	17 093,9
4.	Vlastiti izvori	5.064.602.704,00	5.633.040.958,00	111,2
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	8.375.974.324,00	8.970.296.728,00	107,1
	Izvanbilančni zapisi	46.546.147.989,00	45.016.419.499,00	96,7

Na koncu 2015., iskazana vrijednost imovine je veća za 594.322.404,00 kn ili 7,1 % u odnosu na iskazanu početkom 2015. Na povećanje imovine utjecalo je povećanje vrijednosti nefinancijske imovine u iznosu 714.387.925,00 kn te smanjenje financijske imovine u iznosu 120.065.521,00 kn.

Vrijednost nefinancijske imovine je povećana za 714.387.925,00 kn zbog povećanja vrijednosti građevinskih objekata za 716.328.226,00 kn, nematerijalne imovine u iznosu 837.879,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 32.512,00 kn i dugotrajnu nefinancijsku imovinu u pripremi u iznosu 484.055,00 kn te smanjenja vrijednosti postrojenja i opreme u iznosu 3.291.805,00 kn i vrijednosti prijevoznih sredstava u iznosu 2.942,00 kn. Ukupna imovina odnosi se na nefinancijsku imovinu u iznosu 1.542.734.817,00 kn te financijsku imovinu u iznosu 7.427.561.911,00 kn.

Vrijednost građevinskih objekata evidentirana je u iznosu 1.469.249.554,00 kn. U odnosu na konac 2014., kada je vrijednost građevinskih objekata evidentirana u iznosu 752.921.328,00 kn, veća je za 716.328.226,00 kn ili 95,1 %. Odnosi se na vrijednost domova umirovljenika u iznosu 765.347.257,00 kn, poslovne zgrade u iznosu 653.086.985,00 kn, stambenog fonda (stanovi umirovljenika) u iznosu 46.175.869,00 kn, stambenog fonda (državnih službenici i namještenici) u iznosu 2.104.026,00 kn, odmarališta i apartmane u iznosu 1.563.462,00 kn, garaže u iznosu 820.096,00 kn te drugih poslovnih građevinskih objekata u iznosu 151.859,00 kn. U poslovnim knjigama Zavoda, na temelju izrađenih procjembenih elaborata o tržišnim vrijednostima, povećana je knjigovodstvena vrijednost 21 doma umirovljenika za 715.841.415,00 kn. Prema prijedlogu Zakona o prijenosu vlasništva na domovima umirovljenika iz srpnja 2015., navedenim Zakonom bi se uredio prijenos vlasništva na nekretninama (domovima umirovljenika) sa Zavoda na Republiku Hrvatsku i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kao osnivače ustanova domova za starije osobe, domova za starije i nemoćne osobe, domova za starije i teško bolesne odrasle osobe, odnosno ustanova koje se bave smještajem navedene kategorije osoba, a koje posluju u objektima domova umirovljenika, odredila bi se namjena domova umirovljenika, uredilo bi se raspolaganje, zabrana osiguranja i ovrhe, postupanje u slučaju stečaja, likvidacije i drugih slučajeva prestanka ustanove koja posluje u domu umirovljenika, te procjena tržišne vrijednosti tih nekretnina.

Postrojenja i oprema se odnose na vrijednost računala i računalne opreme u iznosu 9.055.528,00 kn, uredskog namještaja u iznosu 2.871.961,00 kn te ostale uredske opreme u iznosu 1.056.788,00 kn.

Druga nefinancijska imovina se odnosi na ulaganje u licence u iznosu 57.151.530,00 kn, ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja u iznosu 1.064.922,00 kn, djela likovnih umjetnika u iznosu 734.578,00 kn te dugoročno uložena sredstva u stambeni fond u iznosu 10.574,00 kn.

Vrijednost depozita, jamčevnih pologa, potraživanja od zaposlenih te više plaćeni porezi i ostalo je iskazana u iznosu 177.407.099,00 kn, što je za 140.321.609,00 kn ili 378,4 % više u odnosu na konac 2014. Odnosi na potraživanja za prodaju dionica iz portfelja Zavoda koje je CERP, odnosno AUDIO prodao u razdoblju od 2010. od 2015. u iznosu 148.988.698,00 kn, potraživanja od proračuna za jamčevne pologe u iznosu 23.110.387,00 kn, polog za osiguranje stambenih kredita u iznosu 4.111.203,00 kn, potraživanja od društva HMO d.o.o. za prodane dionice i udjele u iznosu 757.090,00 kn, potraživanja za bolovanja iznad 42 dana od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u iznosu 202.318,00 kn, te druga potraživanja 237.403,00 kn.

Vrijednost dionica i udjela te vrijednosnih papira koncem 2015. je iskazana u iznosu 2.309.415.210,00 kn, što je za 186.301.027,00 kn ili 7,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu, kada je iznosila 2.495.716.237,00 kn. Odnosi se na vrijednost dionica 64 društva koje je Zavod stekao u postupku pretvorbe društvenih poduzeća u iznosu 1.901.425.082,00 kn (u odnosu na konac 2014. manje za 181.053.214,00 kn), dionice i udjele u trgovačkim društvima i bankama u stečaju (za koje je obavljen ispravak vrijednosti) u iznosu 745.425.328,00 kn (u odnosu na konac 2014. manje za 126.557.225,00 kn), dionice u Kapitalnom fondu (dionice 18 društava upisanih u temeljni kapital navedenog fonda) u iznosu 384.520.100,00 kn, na osnivački ulog u društvu HMID d.o.o. u iznosu 5.000.000,00 kn i društvu HMO d.o.o. u iznosu 20.000,00 kn, dionice više društava u iznosu 886.848,00 kn te potraživanja od Republike Hrvatske za stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 17.563.180,00 kn.

Vrijednost ukupnog portfelja dionica i udjela (koje je Zavod stekao u postupku pretvorbe društvenih poduzeća) je tijekom 2015. smanjena za 181.053.214,00 kn ili 8,7 %, te je stanje portfelja dionica i udjela koncem prosinca 2015. iznosilo 1.901.425.082,00 kn. Do smanjenje nominalne vrijednosti portfelja u iznosu 181.053.214,00 kn došlo je zbog smanjenja vrijednosti u iznosu 238.701.714,00 kn (smanjenja temeljnog kapitala u šest društva u vrijednosti 159.004.950,00 kn, stečaja tri društava u vrijednosti 8.654.900,00 kn, likvidacije dva društva u vrijednosti 21.200,00 kn i prodaje šest društva u vrijednosti 71.020.664,00 kn) te povećanja vrijednosti u iznosu 57.648.500,00 kn (povećanja temeljnog kapitala tri trgovačka društva u vrijednosti 57.584.900,00 kn i upisa jednog društva u vrijednosti 63.600,00 kn).

Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.813.081.043,00 kn odnose se na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 1.729.520.071,00 kn, prihode od imovine u iznosu 34.359.179,00 kn, prihode iz proračuna u iznosu 24.237.922,00 kn, potraživanja za doprinos za doplatak za djecu u iznosu 24.150.731,00 kn, potraživanja za prihode od zakupnina u iznosu 4.261.946,00 kn, umanjena za ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu 3.448.806,00 kn. Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 1.729.520.071,00 kn se odnose na potraživanja od potraživanja od pravnih slijednika Agencije u iznosu 1.103.861.696,00 kn, potraživanja iz državnog proračuna za isplate mirovina iz ranijih godina u iznosu 376.290.834,00 kn, potraživanja po regresima u iznosu 105.595.643,00 kn, potraživanja od pravnih osoba za naknadu štete u iznosu 52.936.036,00 kn, potraživanja od korisnika za povrat mirovina u iznosu 37.530.808,00 kn, potraživanja za odobrena sredstva za zapošljavanje invalida u iznosu 26.186.082,00 kn, potraživanja od banaka za povrat mirovina u iznosu 17.702.954,00 kn, potraživanja za doprinos za dječji doplatak u iznosu 6.516.023,00 kn te druga potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 2.899.995,00 kn.

Značajnija potraživanja za prihode od imovine se odnose na potraživanja od društva HMO d.o.o. za ostvarene prihode od ulaganja u investicijske fondove u iznosu 24.939.939,00 kn, potraživanja za dividendu u iznosu 5.987.922,00 kn, potraživanja od zakupa i iznajmljivanja stanova u iznosu 1.413.230,00 kn te potraživanja za zatezne kamate u iznosu 891.254,00 kn.

Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 63.158.741,00 kn se odnose na potraživanja za prihode od prodaje stanova, od čega za prodane stanove umirovljenicima u iznosu 34.919.599,00 kn, stanove prodane na tržištu u iznosu 23.630.519,00 kn te stanove prodane zaposlenicima u iznosu 4.608.623,00 kn.

Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu 3.056.787.157,00 kn se odnose na mirovinska primanja za prosinac 2015. u iznosu 3.030.543.793,00 kn, rashode za bruto plaće u iznosu 21.433.847,00 kn i materijalne troškove u iznosu 4.809.517,00 kn.

Od ukupno iskazanih potraživanja na koncu 2015. u iznosu 2.055.974.844,00 kn na dospjela potraživanja se odnosi 422.973.487,00 kn, a na nedospjela 1.633.001.357,00 kn. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja se odnose na potraživanja za jednokratnu prodaju dionica iz portfelja Zavoda u iznosu 148.988.698,00 kn, potraživanja po regresima u iznosu 105.595.643,00 kn, potraživanja za odobrena sredstva za zapošljavanje invalida u iznosu 25.243.913,00 kn, potraživanja od poduzeća za naknadu šteta u iznosu 25.208.978,00 kn, potraživanja od društva HMO d.o.o. za naplaćeni prihod od investicijskih fondova u iznosu 24.939.939,00 kn, potraživanja po reviziji doplatka za djecu u iznosu 21.597.109,00 kn te potraživanja od osiguravajućih društava za naknadu šteta u iznosu 16.044.841,00 kn. Vrijednosno značajnija nedospjela potraživanja odnose se na potraživanja od pravnih slijednika Agencije u iznosu 1.103.861.696,00 kn, potraživanja iz državnog proračuna za isplaćene mirovine iz ranijih godina u iznosu 376.290.834,00 kn, potraživanja od prodaje stanova u iznosu 54.503.975,00 kn te potraživanja za jamčevne pologe u iznosu 23.110.387,00 kn. Zavod je prema odredbama Pravilnika o načinu i uvjetima dodjele sredstava za zapošljavanje invalida rada i djece ometene u psihičkom ili fizičkom razvoju (Narodne novine 47/95) odobravao sredstva za zapošljavanje invalida. Od ukupno 599 pravnih osoba koje su ostvarile pravo na sredstva za zapošljavanje invalida, utuženo je 138 u iznosu 25.243.913,00 kn. Mjere naplate provode se u višegodišnjim sudskim postupcima koje vode odjeli pravnih poslova, od čega se značajan broj sporova vodi protiv pravnih osoba za koja su otvoreni stečajni i likvidacijski postupci. Ukoliko stečajna masa nije dostatna niti za pokrivanje troškova stečajnog postupka, odnosno nije moguća naplata potraživanja Zavoda, po okončanju sudskih i stečajnih postupaka donose se odluke o otpisu potraživanja zbog nenaplativosti te se potraživanja brišu iz poslovnih knjiga. Vrijednosno značajniji dio potraživanja za jamčevne pologe odnosi se na izdvojena sredstva po nepravomoćnim rješenjima o ovrsi koje je Zavod zaplijenio kao ovršenikov dužnik, koja nakon zaprimanja obavijesti o pravomoćnosti rješenja i primitkom rješenja o prijenosu uplaćuje ovrhovoditelju ili vraća ovršeniku.

Na koncu 2015. obveze su iskazane u iznosu 3.337.255.770,00 kn, što je za 25.884.150,00 kn ili 0,8 % više u odnosu na početak 2015., kada su bile iskazane u iznosu 3.311.371.620,00 kn. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 3.337.089.104,00 kn te za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 166.666,00 kn.

Obveze za rashode poslovanja se odnose na obveze za isplatu mirovina i mirovinskih primanja za prosinac 2015. u iznosu 3.018.386.493,00 kn, obveze za predujmove, depozite, jamčevne pologe i ostale nespomenute obveze u iznosu 288.235.168,00 kn, obveze za zaposlene za prosinac 2015. u iznosu 21.438.078,00 kn, materijalne rashode u iznosu 4.228.996,00 kn, financijske rashode u iznosu 4.259.378,00 kn te ostale tekuće obveze u iznosu 707.657,00 kn.

Vrijednosno značajnije povećanje obveza na koncu 2015. u iznosu 15.010.573,00 kn se odnosi na povećanje za isplatu mirovina i mirovinskih primanja radi većeg broja korisnika mirovina i mirovinskih primanja i usklađenja odnosno povećanja mirovina u skladu s odredbama Zakona.

Vrijednosno značajnije obveze za predujmove, depozite, jamčevne pologe i ostale nespomenute obveze u iznosu 288.235.168,00 kn se odnose na obveze za uplate vezane uz proračun mirovina u skladu s Ugovorom o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine (Narodne novine - Međunarodni ugovori 3/01) za Federaciju Bosnu i Hercegovinu u iznosu 159.884.864,00 kn te Republiku Srpsku u iznosu 54.164.485,00 kn, obveze prema državnom proračunu u iznosu 35.824.617,00 kn, obveze za jamčevine u iznosu 23.110.387,00 kn, obveze za uplate, odnosno proračune mirovina, u skladu s Sporazumom o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Republike Slovenije (Narodne novine - Međunarodni ugovori 16/97) u iznosu 12.303.088,00 kn, obveze za uplate, odnosno proračune mirovina, u skladu s Ugovorom između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o socijalnom osiguranju (Narodne novine - Međunarodni ugovori 16/97) u iznosu 2.256.167,00 kn te obveze za ovrhe u iznosu 435.836,00 kn.

Od ukupno iskazanih obveza koje su koncem 2015. iznosile 3.337.255.770,00 kn, na dospjele obveze se odnosi 250.418,00 kn, a na nedospjele 3.337.005.352,00 kn. Od dospjelih obveza na prekoračenje roka plaćanja do 30 dana se odnosi 163.056,00 kn, na rok plaćanja do 60 dana se odnosi 193,00 kn, od 61 do 180 dana se odnosi 106,00 kn te od 181 do 360 dana 87.063,00 kn.

Koncem 2015. iskazane obveze Zavoda prema državnom proračunu iznose 35.824.617,00 kn. Spomenute obveze su nastale u 1999., kada je Zavodu iz državnog proračuna doznačeno više sredstava na ime otkupa potraživanja za doprinose od brodogradilišta i trgovačkih društava u sanaciji. U lipnju 2015. i studenom 2015., održani su sastanci između predstavnika Ministarstva financija i Zavoda na kojem je, između ostaloga, raspravljano o rješavanju naprijed navedenih međusobnih potraživanja i obveza između Zavoda i državnog proračuna. Zaključeno je da će Ministarstvo financija pripremiti Uputu o načinu rješavanja potraživanja i obveza evidentiranih u poslovnim knjigama Zavoda. Do dana obavljanja revizije (lipanj 2016.) navedena Uputa nije sastavljena. Od ukupno iskazanih obveza, koje su koncem 2015. iznosile 3.337.255.770,00 kn, do dana obavljanja revizije (lipanj 2016.) podmirene su obveze u iznosu 3.300.130.215,00 kn, a nepodmirene u iznosu 37.125.555,00 kn.

Vlastite izvore u iznosu 5.633.040.958,00 kn čine vlastiti izvori iz proračuna u iznosu 3.757.058.684,00 kn, višak prihoda poslovanja u iznosu 24.642.123,00 kn, manjak prihoda poslovanja od nefinancijske imovine u iznosu 398.262,00 kn, obračunani prihodi poslovanja u iznosu 1.788.579.672,00 kn te obračunani prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 63.158.741,00 kn.

Izvanbilančni zapisi evidentirani su u iznosu 45.016.419.499,00 kn. Vrijednosno značajniji izvanbilančni zapisi se odnose na potraživanja za ratne štete s osnove priznavanja prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja, kada je nesposobnost, tjelesno oštećenje, odnosno smrt osigurane osobe nastupila kao posljedica ratnog stanja i neprijateljstva u iznosu 14.534.014.691,00 kn, potraživanja za doprinose za mirovinsko osiguranje od fizičkih, odnosno pravnih osoba prenesenih u nadležnost Porezne uprave u iznosu 5.911.755.466,00 kn te nedospjela potraživanja za isplaćivane dodatke na mirovine za koje je obvezu preuzela Republika Hrvatska u iznosu 2.042.594.276,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2015.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planom
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Zavoda.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Zavoda. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektronskim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjena zakona te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnijih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji vezani uz pojedine poslove Zavoda. Provjerena je dokumentacija vezano uz popis imovine i obveza, evidentiranja prihoda, rashoda, dugotrajne imovine te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori s ravnateljem, pomoćnicom ravnatelja, voditeljima službi i drugim zaposlenicima te su pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2015.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: provjera izvršenja naloga i preporuka danih u ranije obavljenim revizijama, djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje, računovodstveno poslovanje, imovina, obveze, prihodi, rashodi te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom za 2015. je utvrđeno da je postupljeno po danoj preporuci te da je u tijeku otklanjanje nepravilnosti i propusta utvrđenih u ranije obavljenim revizijama. Nepravilnost utvrđena revizijom za 2015. odnosi se na računovodstveno poslovanje.

1. Izvršenje naloga i preporuka danih u ranije obavljenim revizijama

1.1. Državni ured za reviziju je u ranije obavljenim financijskim revizijama utvrdio određene nepravilnosti i propuste i Zavodu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u daljnjem poslovanju.

U skladu s odredbom članka 14. stavak 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Zavod je dostavio očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2015. je utvrđeno prema kojoj preporuci je postupljeno i koje su u postupku izvršenja.

Preporuka prema kojoj je postupljeno:

- Revizijom za 2014. je utvrđeno da su prihodi po posebnim propisima ostvareni od uplata na deviznom računu Zavoda u iznosu 42.046.782,00 kn, što je bila i vrijednosno najznačajnija razlika u iskazanim podacima u poslovnim knjigama Zavoda i glavne knjige državnog proračuna. Odnose se na uplate inozemnih nositelja osiguranja po preračunima prema međudržavnim ugovorima o socijalnom osiguranju u iznosu 27.440.680,00 kn, povrate neisplaćenih mirovinskih primanja u inozemstvo u iznosu 12.464.478,00 kn, uplate osiguravajućih zavoda i društava za naknade štete u iznosu 897.114,00 kn, povrate po regresima od nepripadno isplaćenih mirovinskih primanja u iznosu 1.047.814,00 kn, nadoknade troškova invalidske komisije i korisnika usluga invalidske komisije u iznosu 191.216,00 kn te druge uplate u iznosu 5.480,00 kn. Navedeni prihodi i rashodi koji se financiraju navedenim приходima ne evidentiraju se u glavnoj knjizi državnog proračuna i izvještajima o izvršenju državnog proračuna od 2007., kada su zatvoreni kunski računi Zavoda u poslovnim bankama. Predstavnici Zavoda i Ministarstva financija su održali sastanak u lipnju 2015. vezano za zatvaranje transakcijskog računa Zavoda u poslovnoj banci te prijenos i evidentiranje sredstava na navedenom računu Zavoda u izvještajni sustav državnog proračuna. Dogovoreno je prijelazno razdoblje za konačno zatvaranja transakcijskog računa do konca 2015.. Do 31. ožujka 2015. usklađene su međusobne obveze, potraživanja i neutrošena sredstva za posebne namjene na navedenom transakcijskom računu Zavoda u poslovnoj banci.

Uplate iz inozemstva koje se odnose na povrate nepripadnih isplata po regresnom postupku, naknade štete i nadoknade, troškovi medicinskog vještačenja te preostale isplate s računa nadoknade troškova inozemnim nositeljima osiguranja za obavljanje vještačenja, plaćanje računa prema ugovoru za usluge najma licenci i baze podataka su se od 31. ožujka 2015. obavljale preko računa državnog proračuna, a Zavod je modele i pozive na broj računa dostavio Ministarstvu financija te je obavijestio sve uplatitelje i isplatitelje u inozemstvu. Prijenos sredstava s transakcijskog računa Zavoda u poslovnoj banci je izvršen 30. rujna 2015., a račun je zatvoren 31. prosinca 2015.

Preporuke u postupku izvršenja:

- Revizijom za ranije godine je utvrđeno da su u poslovnim knjigama evidentirana potraživanja od pravnih slijednika Agencije u iznosu 1.103.861.696,00 kn koja se odnose na više ustupljen portfelj pri zamjeni dionica s Hrvatskim fondom za privatizaciju (dalje u tekstu: HFP) u razdoblju od 1994. do 2000. u iznosu 935.047.734,00 kn i na potraživanja za ustupljene i prodane dionice i udjele u okviru privatizacije prema modelu „A“ putem HFP-a u iznosu 168.813.962,00 kn. Zakonom o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske iz srpnja 2013., Agencija je prestala s radom, osnovan je CERP, a DUUDI je postao središnje tijelo upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske. Zavod je, na temelju prijedloga Državnog ureda za reviziju, u travnju 2013. organizirao sastanak s predstavnicima tadašnje Agencije i DUUDI-a. Utvrđeno je da sredstva od prodaje dionica trgovačkih društava iz portfelja Zavoda u 2010. i 2011. nisu uplaćena u državni proračun te da Agencija ne raspolaže dionicama i/ili poslovnim udjelima kojima bi podmirila navedena potraživanja. U cilju naplate potraživanja, društvo HMO d.o.o. je u svibnju 2014. uputilo CERP-u, kao pravnom slijedniku Agencije u odnosu na sva prava i obveze, poziv za plaćanje duga u obliku opomene pred tužbu. U veljači 2015., organiziran je sastanak na kojem su sudjelovali predstavnici Ministarstva financija, Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, DUUDI-a, CERP-a te Zavoda. Utvrđeno je da CERP ne raspolaže dionicama i/ili poslovnim udjelima kojima bi podmirio potraživanje Zavoda. Zavod je u ožujku i srpnju 2015. uputio Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske (dalje u tekstu: DORH) dopise u kojima je opisao slijed događaja te je predložio održavanje sastanka u cilju rješavanja. S obzirom da od DORH-a nije zaprimljen odgovor, Zavod je u srpnju 2015. uputio dopis ministru rada i mirovinskoga sustava s prijedlogom da se organizira sastanak predstavnika Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Zavoda, Ministarstva financija, DUUDI-a i CERP-a, uz nazočnost ministra financija. Na sastanku koji je održan u ožujku 2016. je usuglašeno da je otpis značajnog dijela obveza CERP-a, posebno prema Zavodu iz razdoblja od 1994. do 2000. i prema Ministarstvu financija iz razdoblja od 2002. do 2004., jedini način rješavanja zatvaranja obveza iskazanih u poslovnim knjigama CERP-a. Zapisnik sa sastanka dostavljen je DORH-u. Revizijom za 2015. je utvrđeno da Zavod poduzima aktivnosti u cilju donošenja konačne odluke o evidentiranom potraživanju putem dogovornog rješavanja svih uključenih sudionika.

- Ranije obavljenim revizijama utvrđeno je da su u okviru potraživanja evidentirana i potraživanja od države u iznosu 376.290.834,00 kn, a jednaka su iskazanom potraživanju koncem 2009.. Odnose se na potraživanja za manje uplaćena sredstva iz državnog proračuna u razdoblju od 2000. do lipnja 2001., za isplatu mirovina prema posebnim propisima, a koje su podmirene iz sredstava Zavoda. Od srpnja 2001., Zavod je proračunski korisnik državnog proračuna te se isplata mirovina i mirovinskih primanja obavlja putem računa državnog proračuna. Zavod je od 2007., upućivao dopise Ministarstvu financija kako bi se riješila utemeljenost evidentiranih međusobnih potraživanja i obveza. U listopadu 2013. organiziran je sastanak predstavnika Ministarstva financija i Zavoda na kojem je razmatrana cjelovita dokumentacija iz koje proizlaze neriješene međusobne obveze i potraživanja. Zaključeno je da će Ministarstvo financija dostaviti mišljenje o utemeljenosti potraživanja i knjigovodstvenom evidentiranju navedenih poslovnih događaja. Nadalje, Ministarstvu financija je u svibnju 2014. dostavljeno detaljno pojašnjenje i zakonski temelj, vezano uz potraživanja Zavoda te je ponovno zatraženo mišljenje o knjigovodstvenom evidentiranju poslovnih događaja. U siječnju 2015. upućena je požurnica sa zamolbom za dostavu mišljenja. U lipnju 2015. i studenome 2015., organizirani su sastanci na kojem su sudjelovali predstavnici Ministarstva financija i Zavoda te je odlučeno da će Ministarstvo financija pripremiti Uputu o načinu rješavanja spomenutih potraživanja i obveza. Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2016.) Ministarstvo financija nije donijelo dogovorenu Uputu. Revizijom za 2015. je utvrđeno da Zavod poduzima aktivnosti vezano uz donošenje konačnog rješenja opisanog slučaja.
- Revizijom za 2014. je utvrđena neusklađenost podataka o pojedinim potraživanjima između analitičkih evidencija i glavne knjige. Prema Ujedinjenom izvještaju Središnjeg povjerenstva (dalje u tekstu: Povjerenstvo) o popisu imovine i obveza za 2014., značajnije razlike neusklađenosti analitičkih evidencija potraživanja i glavne knjige odnosile su se na potraživanja za doprinos za doplatu za djecu po reviziji, potraživanja za plog sredstva za osiguranje kredita, potraživanja po regresima te potraživanja od banaka za povrat mirovina. Povjerenstvo je, između ostalog, predložilo da nadležni odjeli Zavoda u područnim službama i Središnjoj službi obave usklađenja evidencija. Nadalje, Povjerenstvo nije pripremlilo prijedloge odluka o otpisu, odnosno brisanju iz poslovnih knjiga potraživanja (vezane uz višegodišnje popisivanje nepostojećih, nenaplativih, zastarjelih ili spornih), jer se prema internim Uputama, ravnatelju Zavoda predlaže donošenje odluka na temelju odgovarajuće dokumentacije koju dostavljaju odjeli u čijoj je nadležnosti praćenje potraživanja. Prema Odluci ravnatelja, prihvaćen je izvještaj Povjerenstva koji se odnosi na provedbu popisa, ujedno su zaduženi odjeli u područnim službama, područnim uredima i Središnjoj službi da usklade potraživanja. U svibnju 2015. su područnim službama i uredima Zavoda dostavljeni ispisi neusklađenih podataka o potraživanjima evidentiranim od siječnja 2006., prema kojima ustrojstvene jedinice nadležne za imovinsko - pravne poslove i obračun i isplatu mirovinskih primanja trebaju provesti postupke usklađivanja. Zavod je u ožujku 2015. započeo s projektom povezivanja pomoćne evidencije regresa s ostalim bazama podataka koji bi trebao omogućiti automatsko evidentiranje i kontrolu potraživanja za regrese te promijeniti sadržaj i prikaz obaveznih i automatskih ispisa.

Sustav bi trebao logički povezati podatke te osigurati usklađenost podataka u sva tri informacijska sustava Zavoda (računovodstvo, likvidature i pravni poslovi). Planirani završetak projekta bio je konac 2015.. U svom očitovanju na Izvješće o obavljenoj reviziji za 2014., Zavod je naveo da je zbog poboljšanja procesa otpisa potraživanja Zavoda, u tijeku obavljanje unutarnje revizije postupka otpisa potraživanja. Cilj revizije bio je pregledati i procijeniti uspostavljeni sustav unutarnjih kontrola i davanje preporuka za unapređenje procesa kako bi se osigurala pravodobnost otpisa svih potraživanja za koje su se stekli propisani uvjeti za otpis te osiguralo evidentiranje u poslovnim knjigama Zavoda na način koji daje potpune i točne informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) Zavoda. Nadalje u očitovanju je navedeno da je tijekom 2015. Zavod kontinuirano provodio pojačane aktivnosti radi učinkovitog upravljanja potraživanjima. U okviru tih aktivnosti, u srpnju 2015. Sektor za ekonomske poslove Zavoda dao je naloge u vezi s poslovima naplate i kontrole naplate potraživanja. Nalozi su obuhvaćali pravodobnost poduzimanja mjera naplate, predlaganje dodatnih mjera za osiguranje evidencija o potraživanjima prema ročnosti radi izbjegavanja zastare, izmjene i dopune procedura za naplatu i kontrolu naplate te praćenje rezultata poduzetih mjera kao i kontinuirano izvještavanje nadležnih pomoćnika ravnatelja, s rokom izvršenja do konca studenoga 2015.. Revizijom za 2015. je utvrđeno da su u tijeku aktivnosti vezane uz usklađivanje podataka pojedinih potraživanja.

Zavod je i nadalje u obvezi postupati prema danim preporukama Državnog ureda za reviziju.

1.2. *U očitovanju na Nacrt Izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2015. Zavod prihvaća prijedloge i naloge te navodi da će ih provesti u što kraćem roku. Navodi da će nastaviti s davanjem inicijative da se u skladu sa rezultatima sa sastanka održanog 31. ožujka 2016. u Ministarstvu financija, vezano za obveze iskazane u poslovnim knjigama CERP-a i prodaju prema Ministarstvu financija, HZMO-u, DUUDI-u i DAB-u na kojem su sudjelovali predstavnici Ministarstva financija, HZMO-a, DUUDI-ja, Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, CERP-a donese konačna odluka kojom bi se riješilo potraživanje za koje su u poslovnim knjigama CERP-a iskazane obveze. Navodi da će Zavod u skladu sa zapisnikom sa sastanka održanog 8. lipnja 2015. u Ministarstvu financija poduzimati aktivnosti radi dobivanja upute o rješavanju međusobnih obveza i potraživanja. U očitovanju se navodi da će Zavod nastaviti kontinuirano poduzimati aktivnosti radi osiguranja točnog, potpunog i ažurnog stanja potraživanja i njihova usklađivanja u poslovnim knjigama, te će nastaviti s provođenjem mjera za unapređenje sustava upravljanja potraživanjima.*

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Zavod je obvezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema proračunskim propisima. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji te Bilješke uz financijske izvještaje.

Rashodi za zakupnine i najamnine su evidentirani u iznosu 10.655.553,00 kn. Vrijednosno značajniji se odnose na najam računalnih programa u iznosu 8.033.242,00 kn i poslovnih prostora u iznosu 1.878.240,00 kn. U okviru rashoda za zakupnine i najamnine su evidentirani rashodi za najam osobnih računala u iznosu 299.138,00 kn (otplaćena glavica za tri obroka u iznosu 234.385,00 kn uvećano za troškove kamata i obrade ugovora u iznosu 64.753,00 kn). Za nabavu računala planom nabave za 2014. su planirana sredstva procijenjene vrijednosti nabave u iznosu 3.850.000,00 kn. U studenome 2014. proveden je otvoreni postupak javne nabave te je između dvije dostavljene ponude odabrana povoljnija. U skladu s ponudom i Odlukom o odabiru (svibanj 2015.), u srpnju 2015. zaključen je Ugovor o nabavi 720 osobnih računala putem financijskog najma vrijednosti 3.839.368,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 4.675.223,00 kn s porezom na dodanu vrijednost (na kamate i trošak obrade ugovora se ne obračunava porez na dodanu vrijednost). Ugovor o nabavi računala na financijski najam je zaključen na razdoblje 48 mjeseci od dana završetka isporuke, odnosno potpisivanja primopredajnog zapisnika. Ugovorena je godišnja kamatna stopa 5,5 % te mjesečni obrok s porezom na dodanu vrijednost i kamatom iznosi 96.926,00 kn.

Nadalje je ugovoreno da primatelj najma stječe pravo vlasništva nad objektom najma nakon plaćanja posljednjeg obroka i otkupne vrijednosti koja iznosi 14.400,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Za nabavu osobnih računala putem financijskog najma pribavljena je suglasnost Upravnog vijeća Zavoda te Ministarstva financija za preuzimanje obveza na teret sredstava državnog proračuna u razdoblju od 2016. do 2019. Financijskim planom za 2015. osigurana su sredstva u okviru kapitalnog projekta Informatizacija te su evidentirani rashodi i izvršeno plaćanje u iznosu 299.138,00 kn. Ugovor o nabavi osobnih računala putem financijskog najma sadrži elemente financijskog najma (opcija kupnje osobnih računala koja je izvjesna na početku najma, razdoblje najma se odnosi na najveći dio korisnog vijeka trajanja računala, najmom se prenosi vlasništvo nad računalima Zavodu po završetku trajanja najma, rizici i koristi od predmeta najma su preneseni na Zavod, ugovorena je kamata za vrijeme trajanja zajma). U poslovnim knjigama Zavoda nabavljena računala evidentirana su u izvanbilančnoj evidenciji u iznosu 4.179.276,00 kn.

S obzirom da ugovor o nabavi osobnih računala sadrži elemente financijskog najma, Zavod je nabavu najma osobnih računala trebao evidentirati u poslovnim knjigama U cijelosti na računu imovine i rashoda za nabavu nefinancijske imovine, u skladu s odredbama članka 57. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Odredbama članka 57. stavka 2. i 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14 i 115/15), propisano je da se rashodi za nabavu nefinancijske imovine priznaju u trenutku nabave i evidentiraju na sljedeći način: nabava nefinancijske imovine evidentira se odobrenjem odgovarajućeg računa obveza za nabavu nefinancijske imovine i zaduženjem odgovarajućeg računa rashoda za nabavu nefinancijske imovine. Istovremeno s evidencijom obveze i rashoda evidentira se nabavljena imovina zaduženjem odgovarajućeg računa nefinancijske imovine i odobrenjem odgovarajućeg računa vlastitih izvora Kod nabave nefinancijske imovine na robni zajam i financijski najam osim spomenutih knjiženja iz stavka 2. članka navedenog Pravilnika, provode se i sljedeća knjiženja: zadužuje se račun obveza za nabavu nefinancijske imovine i odobrava odgovarajući račun primljenih zajmova te se zadužuje odgovarajući račun ispravka vlastitih izvora i odobrava odgovarajući račun obveza za primljene zajmove.

Državni ured za reviziju nalaže predmete nabave koji su ugovoreni putem financijskog najma evidentirati u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 2.2. *U očitovanju se navodi da je Zavod započeo aktivnosti kako bi se rashodi za nabavu osobnih računala koji su ugovoreni putem financijskog najma evidentirali u poslovnim knjigama u skladu s odredbama članka 57. stavka 2. i 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu. Zavod je radi osiguranja sredstava za podmirenje troškova otplate glavnice za nabavljena računala putem financijskog najma u predloženoj preraspodjeli sredstava planiranih u razdjelu Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Glavi Zavoda, predložio povećanje u iznosu 200.000,00 kn na aktivnosti K688056 Informatizacija, podskupina Postrojenja i oprema, odjeljku 4221 Uredska oprema i namještaj (računalna oprema). Predloženu preraspodjelu Ministarstvo financija odobrilo je davanjem suglasnosti, Klasa: 400-06/16-01/194, Urbroj: 513-05-01-16-2 od 19. srpnja 2016., koja je dostavljena u prilogu očitovanja. Zavod navodi da je zbog osiguranja sredstava za plaćanje troškova kamata na glavicu vezanu za nabavljena računala financijskim najmom Ministarstvu financija, Sektoru za pripremu proračuna države i financiranje jedinica i lokalne samouprave podnio zahtjev da se na aktivnosti K688056 Informatizacija, na izvoru financiranja 31, vlastiti prihodi, otvori nova stavka 3423. Navodi se da su planiranjem sredstava u razredu 4 - Rashodi za nabavu nefinancijske imovine i otvaranjem nove stavke stvorene pretpostavke za pravilno evidentiranje korištene imovine putem najma u poslovnim knjigama koje će Zavod provesti u što kraćem vremenu.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Zavoda za 2015. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je bezuvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvještavanja, financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama objektivno iskazuju rezultate poslovanja te stanje imovine i obveza.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti vezane uz usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koje bi utjecale na izražavanje drukčijeg mišljenja.

4. Zavod je javna ustanova osnovana radi ostvarivanja prava radnika, poljoprivrednika, obrtnika i drugih osiguranih osoba iz obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti. U 2015. obavljao je poslove koji se odnose na obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, provedbu postupka za ostvarivanje prava na doplatak za djecu, vođenje evidencija o osiguranim osobama, obveznicima uplate doprinosa i drugih davanja, korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja i prava na doplatak za djecu, provjeru poslovnih knjiga, financijske dokumentacije i drugih evidencija obveznika plaćanja doprinosa, upravljanje prikupljenim sredstvima, provedbu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te unaprijeđenje rada i poslovanja, u okviru kojih se provodi više aktivnosti i projekata. Djelatnost obavlja u Središnjem uredu u Zagrebu, pet područnih službi te 15 područnih ureda. Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u Zavodu je predviđeno 3 122 zaposlenika. Početkom 2015. u Zavodu je bilo 2 919, a koncem je bilo 2 726 zaposlenika. Ravnatelj Zavoda od 30. kolovoza 2012. do 13. travnja 2016. je bio Srećko Vuković, a od 14. travnja 2016., vršitelj dužnosti ravnatelja Zavoda je Ivo Bulaja. U 2015. su ostvareni ukupni prihodi u iznosu 38.687.040.609,00 kn, rashodi u iznosu 38.683.352.235,00 kn te je ostvaren višak prihoda u iznosu 3.688.374,00 kn. Od ukupno ostvarenih prihoda, vrijednosno najznačajniji su prihodi iz proračuna u iznosu 38.501.176.808,00 kn, koji čine 99,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Vrijednosno najznačajniji rashod se odnosi na naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu 38.280.018.484,00 kn ili 99,0 % ukupnih rashoda. Tijekom 2015. su financirana tri programa (Podrška sustavu mirovinskog osiguranja, Mirovine i mirovinska primanja i Materijalno pravna zaštita) koji se provode putem 22 aktivnosti. Koncem 2015. evidentirana je imovina u iznosu 8.970.296.728,00 kn. Vrijednosno značajnija imovina se odnosi na rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 3.056.787.157,00 kn ili 34,1 %, vrijednosne papire, dionice i udjele u glavnici u iznosu 2.309.415.210,00 kn ili 25,7 %, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.813.081.043,00 kn ili 20,2 % te vrijednost građevinskih objekata u iznosu 1.469.249.554,00 kn ili 16,4 % ukupne imovine.

Od ukupno iskazanih potraživanja na koncu 2015. u iznosu 2.055.974.844,00 kn, na dospjela potraživanja se odnosi 422.973.487,00 kn, a nedospjela potraživanja su iznosila 1.633.001.357,00 kn. Na koncu 2015., obveze su evidentirane u iznosu 3.337.255.770,00 kn, što je za 25.884.150,00 kn ili 0,8 % više u odnosu na početak 2015., kada su iznosile 3.311.371.620,00 kn. Odnose se na obveze za isplatu mirovina i mirovinskih primanja za prosinac 2015. u iznosu 3.018.451.459,00 kn, ostale tekuće obveze u iznosu 288.711.191,00 kn, obveze za zaposlene za prosinac 2015. u iznosu 21.438.078,00 kn, financijske rashode u iznosu 4.259.378,00 kn, materijalne rashode u iznosu 4.228.998,00 kn te za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 166.666,00 kn. Na dospjele obveze se odnosi 250.418,00 kn, a na nedospjele 3.337.005.352,00 kn. Od dospjelih obveza na prekoračenje roka plaćanja do 30 dana se odnosi 163.056,00 kn, na rok plaćanja do 60 dana se odnosi 193,00 kn, od 61 do 180 dana se odnosi 106,00 kn te od 181 do 360 dana 87.063,00 kn. Planom nabave za 2015., procijenjena vrijednost nabave roba, usluga i radova iznosi 48.145.000,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Zavod vodi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma na temelju odredbi Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14). Registar ugovora te plan nabave i izmjene i dopune plana nabave, objavljeni su na internetskim stranicama Zavoda. Državnom uredu za središnju javnu nabavu je dostavljeno Izvješće o javnoj nabavi za 2015. u propisanom roku. Godišnje izvješće o javnoj nabavi za 2015. je dostavljeno nadležnom tijelu za sustav javne nabave. Prema izvješću o javnoj nabavi, u 2015. su zaključena 52 ugovora o javnoj nabavi roba, radova i usluga ukupne vrijednosti 64.032.066,00 kn, od čega je zaključeno 45 ugovora na temelju provedenog otvorenog postupka javne nabave roba, usluga i radova u vrijednosti od 52.658.464,00 kn, te sedam ugovora na temelju provedenog pregovaračkog postupka bez prethodne objave za nabavu roba i usluga u vrijednosti od 11.373.602,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn je iznosila ukupno 11.971.768,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na računovodstveno poslovanje, nisu značajni te nisu utjecale na istinitost financijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima te je izraženo bezuvjetno mišljenje.